

Resumé

Národní identita jako korektiv absolutní přednosti evropského práva.

Cílem této práce je analyzovat pojem „národní identita“ ve smyslu článku 4(2) SEU a rovněž potenciál tohoto článku jako derogačního ustanovení. V širší perspektivě se práce snaží odpovědět na otázku, zda zakotvením článku 4(2) SEU do Smluv došlo k redefinici vztahu mezi vnitrostátním a unijním právem.

Diplomová práce je rozdělena do tří kapitol. V první kapitole se autorka zabývá principem přednosti unijního práva a vysvětluje odlišná pojetí tohoto principu Soudním dvorem (absolutní pojetí přednosti) a členskými státy (relativní pojetí přednosti).

Druhá kapitole obsahuje stručný popis vývoje povinnosti respektovat národní identitu ve Smlouvách, následně zkoumá, co je obsahem národní identity ve smyslu článku 4(2) SEU. Autorka tvrdí, že článek 4(2) SEU se vyznačuje pluralistickou strukturou, úloha Soudního dvora a vnitrostátních soudů v aplikaci tohoto článku je tudíž rozdílná. Národní identita ve smyslu článku 4(2) SEU je inherentně spojena s ústavním právem členských států, obsah takového pojmu tak musí být definován ústavními soudy členských států. Soudní dvůr naopak postrádá pravomoc vykládat právo členských států, tedy i obsah národní identity, do jeho kompetence naopak spadá výklad povinnosti „respektovat“ národní identitu členského státu.

Třetí kapitola obsahuje analýzu konceptu ústavní identity v rozhodnutích ústavních soudů (Ústavního soudu České republiky a Spolkového ústavního soudu SRN) a analýzu aplikace článku 4(2) SEU v rozhodnutích Soudního dvora.

Autorka dochází k závěru, že zakotvením článku 4(2) SEU do Smluv došlo ke kodifikaci nepsaného *usu*, který nicméně v evropském právu od počátku evropské integrace existoval. I tak článek 4(2) SEU poskytuje Soudnímu dvoru a vnitrostátním soudům určitou institucionalizovanou platformu pro dialog ohledně limitů evropského práva. V tomto dialogu ústavní soudy definují obsah národní identity, dle výzkumu autorky tak činí na základě fundamentálních ústavních pravidel, úloha Soudního dvora je naopak posoudit nárok následně vznesený vnitrostátním soudem ve světle unijního práva. Dle rozhodnutí Soudního lze uzavřít, že Soudní dvůr ve většině případů podrobí národní identitu testu proporcionality, čímž výrazně snižuje význam tohoto ustanovení.